

**התקשרות שלא באמצעות מכרז – שיקום יערות ק"ל חניונים ואתרי הנצחה בתוואי הקטע המערבי של מערכת אספקת המים החמישית בי-ם**

בהתאם לתקנה 1 ג (א) לתקנות חובת המכרזים התשנ"ג 1993,

מצורפת החלטתה המנומקת של מקורות בענין ביצוע התקשרות לשיקום יערות ק"ל חניונים ואתרי הנצחה בתוואי הקטע המערבי של מערכת אספקת המים החמישית בי-ם שלא באמצעות מכרז.

## דיון ועדה מיום 11.11.09

### התקשרות עם קק"ל

מ. אלישע וי. הנדלר הציגו את הנושא :

תוואי ביצוע העבודות בקטע המערבי במערכת החמישית חוצה מספר יערות שבבעלות הקק"ל כגון: צלפון, צרעה, יער הנשיא, אשתאול, קדושים ופארק אילון, לצורך ביצוע הקווים או נדרשים לכריתה והעתקה של עצים בתוואי בכלל זה גם העתקת אחרי וחניונים, שלטי הנצחה ועוד. בסיום הביצוע נדרש תהליך של החזרת המצב לקדמותו בכלל זה שיקום נופי מלא. קק"ל פועלת על פי חוק ובין היתר תפקידה הוא פיתוח ושימור היערות, ובמסגרת תפקידה זה התקיימה פגישה עם קק"ל שמבקשת לבצע את העבודות הנדרשות בעצמה.

בהמשך לפגישה הוצג אומדן קק"ל לביצוע פרויקט שיקום נופי כאמור ובמעמד הפגישה הבהירה קק"ל את הנושאים הבאים שגם קבלו ביטוי במכתב שהעבירה:

ביצוע עבודות שיקום הנוף יבוצעו בתחום מקרקעי הייעור, הנמצאים בניהולה הבלעדי של קק"ל.

הפרויקט היום מורכב הכולל כריתה של עצי יער שאינם ברי העתקה של עצים המוגנים על פי חוק, שתילתם חזקה ביערות קק"ל עם טיפול אינטנסיבי לאורך שנים, המחייב התקנה של מערכות השקיה תומכות ותחזוקה שוטפת.

במסגרת אזורי הנטיעה והשבה של היער שנכרת, יינטעו עצי יער שגודלו במשתלות הקק"ל, זני העצים נבחרו בקפידה מתוך מומחיות קק"ל באיתור מקורות זרע משובחים שיבטיחו קליטה וגדילה מואצת, קק"ל מגדלת את השתילים במשתלותיה בשיטות חדשניות ומתקדמות שפותחו מתוך הניסיון הרב שנים של קק"ל בשל מורכבות הנושא והצורך בהתמחות יערות קק"ל היא היחידה המבצעת עבודה זאת בשטחיה כקבלן ראשי.

באזורים שונים לאורך הקו הכחול ובמיוחד בקו אשתאול שער הגיא ישנם חניונים ואתרי הנצחה רבים אותם יש להעתיק, לשמר ולהחזיר לקדמותם, אתרים אלו הינם נושא רגיש הן מבחינת הלאומית והן מהבחינה של הקשר בין הגורמים השונים מהארץ ומחו"ל, קק"ל הינה הגורם הבלעדי הקשור במערכת מול הגופים התורמים.

בהצעה הכספית שהוצגה נכלל נוסף נושא הפיקוח בתוך העליות ותקורות הניהול, במידה וקבלן חיצוני יבצע זאת תדרוש הקק"ל מפקחים מטעמה (מדובר בימי פיקוח רבים שלגביהם לא נעשתה הערכה מסודרת) שיוצבו באתרי העבודה. בשלבים השונים בפריצת התוואי, סיורי פיקוח שוטפים, בעקירה, בהעתקה, בשיקום הנופי המאוחר קק"ל תדרוש שיקום נופי כמתחייב. במידה והביצוע יהיה על הקרן הקיימת האחריות לגבי המוזכר לעיל באחריותה של קק"ל.

במידה ויוחלט שקבלן חיצוני יבצע את השיקום, קק"ל תדרוש פיצוי בגין "אובדן יער", כפי שמחויב.

ניסיון קק"ל עם גופים חיצוניים הפועלים ביערותיה, דהיינו קבלנים חיצוניים אינו טוב וגורם לחיכוכים מיותרים, וביצוע עברות מיותרות על חוק פקודת היערות.

על-פי הצעת המחיר שהגישה קק"ל: העבודה אמורה להתבצע בשני שלבים עיקריים, בהתאם לכך הגישה קק"ל את הצעתה הכספית. על פי הצעה זו חב' מקורות תתחייב לכך שקק"ל תבצע את כל שלבי העבודה, קק"ל אינה מוכנה לעשות עבודה חלקית, אלא רק עסקה כוללת ביחס לכל העבודה. הצעת קק"ל הינה לאחר מו"מ עימם. על פי ההצעה:

שלב א' - הינו לביצוע מידי (לפני הנחת הקווים בתוואי ע"י שח"ם) בו נדרשת קק"ל לבצע עבודות כריתה והעתקה של עצים בכלל זה חניונים, שלטי הכוונה ואתרי הנצחה.

מחיר שלב זה לפי הצעת קק"ל הינו 723,030.00 ₪.

שלב ב' - הינו לביצוע לאחר ששחם סיימו את העבודה ויצאו מהשטח. מחיר שלב זה הינו – 2,626,703.20 ₪, תכולת העבודה לביצוע שלב זה על ידי קק"ל הינו: אחזקה שוטפת של העצים שהועתקו למשתלה עד לשתילתם מחדש, או החלפתם בעצים חדשים במקרה הצורך.

שיקום נופי הכולל נטיעות עצים ואחזקתם למשך שלוש שנים – השקיה הדברה וכו' החזרת המצב לקדמותו בכל הקשור לחניונים שלטי הכוונה ואתרי הנצחה של תורמים מהרץ ומחולל.

הצעת קק"ל אינה כוללת את השטחים של הפרדת אזורי הלחץ ולא כוללת עבודות של שיקום דרכי יער. אומדן המתכנן מטעם מקורות לעלויות עבודה זו הינו 6,630,575 ₪ .

התקיים דיון בו הובהר כי מדובר בעבודה מורכבת ומסובכת אשר קק"ל הינו הגוף המקצועי בעל מירב הכלים והיכולות לביצוע.

עוד הובהר כי הואיל וקק"ל הינו תאגיד (מלכ"ר), אשר פועל על פי חוק ובין מטרותיו פיתוח היערות במדינת ישראל ושמירתם ולפי כך ניתן לפטור התקשרות ממכרז בהתאם לסעיף פטור הקיים בנושא. יחד עם זאת, לא הובהרו לגמרי העלויות הכספיות לביצוע העבודה באמצעות אחרים.

### החלטת הוועדה

הוועדה מבקשת לבדוק את הפער הקיים בין האומדן מהמתכנן של מקורות להצעה של קק"ל ולקבל אינדיקציות למחירי השוק לעבודות כאלה. כמו כן מבקשת הוועדה לוודא מהו המקור החוקי עליו מבססת קק"ל את דרישתה לפיצויים בגין "אובדן יער" בסך 2,391,900 ₪. יש לחזור לדיון בוועדה לאחר ביצוע הבדיקות כאמור.

## דיון ועדה מיום 9.12.09

### התקשרות עם קק"ל

מ.אלישע הציג את הנושא :

בהמשך להחלטת וועדה מיום ה- 11.11.09, הוחלט על בדיקת הפערים הקיימים בין האומדן מהמתכנן של מקורות להצעה של קק"ל ולקבל אינדיקציות למחירי השוק לעבודות כאלה. כמו כן ביקשה הוועדה לוודא מהו המקור החוקי עליו מבססת קק"ל את דרישתה לפיצויים בגין "אובדן יער" בסך 2,391,900 ₪.

פנינו למספר קבלנים המוכרים בתחום בעלי יכולת לבצע עבודה בהיקף דומה, הקבלנים קיבלו את פירוט העבודה ו כתב כמויות במטרה לקבל אינדיקציה לאומדן העבודה.

כל הקבלנים הבהירו לנו לאחר עיון במסמכים שמדובר בעבודה סבוכה בעייתית ומורכבת ביותר ונמנעו ממתן אומדן בגלל העבודה הרבה הכרוכה בהכנה הצעה, למעט שני קבלנים .

האחד העביר את כתב הכמויות והערכת מחיר של 6,861,695 ₪ וקבלן נוסף אשר העריך את העבודה בכ-8 מלש"ח.

כמו-כן פניתי לשמאי העובד עם מקורות שלהערכתו עלות הביצוע תהיה גבוהה בטווח של 50%-20% מאומדן המתכנן. להזכירכם אומדן המתכנן 6,630,575 ₪.

כמו-כן המתכנן בחן בשנית את האומדן שלו, והוא חזר ואישר את האומדן.

ביחס לבקשת הוועדה לבדוק מהו מקור דרישת קק"ל לפיצוי עבור אובדן יער, סכומי הפיצוי הנ"ל קבועים בהוראת האגף החקלאי של מנהל מקרקעי ישראל ובו נקבע סכום הפיצוי המגיע לקק"ל בגין כריתת עצים בהתאם לתעריפי דונם יער בגילאים שונים.

מברור נוסף שערכתי בקק"ל דרישת הפיצוי מופיעה בכל מקרה בו נדרש כריתת יער עקב מעבר תשתיות וכד', פיצוי זה הינו עבור השקעות הייעור הכרוכות בהקמת יער.

פיצויי השבה שולמו לקק"ל ע"י כביש חוצה ישראל, חברת הגז, מע"צ.

כפי שסוכם עם קק"ל ואושר על ידם בכתב, במידה והעבודה תבוצע ע"י קק"ל מוסכם שהיא תפטור את מקורות מהתשלומים בגין "אובדן יער".

ביחס להעתקת אתרי הנצחה, נושא שהוא מאוד רגיש ובעייתי גם הקבלנים אליהם פניתי הבהירו שהם לא תמחרו נושא זה שמבוצע ע"י קק"ל. העתקת אתרי הנצחה עד אשתאול כלולה בהצעת קק"ל, העתקת אתרי הנצחה מאשתאול לשער הגיא לא כלולה בהצעה שכן העתקת אתר שכזה הינה תהליך ממושך שמחייב קודם כל פגישה עם המשפחות המנציחות וקביעת אתרים חלופיים שיהיו גם על דעתם. דבר זה מבוצע ע"י אגף ההנצחה של קק"ל והתהליך טרם הסתיים.

בנושא הזה התקבל אפילו מכתב אצל מנכ"ל מקורות וראש רשות המים בו הביעו משפחות מנציחים חשש לאתרי ההנצחה של יקיריהם, בעקבות התוכנית. אנחנו השבנו כי הדבר יסוכם עם אגף ההנצחה בקק"ל ומקורות תישא בעלויות ההעתקה.

לאור האמור לעיל ולמכתב הקודם שהוגש לוועדה אבקש לאשר את ההתקשרות עם קק"ל.

בהתאם לחוות דעת שהתקבלה מהלשכה המשפטית והוצגה בדיון הקודם והואיל וקק"ל הינו תאגיד, אשר פועל על פי חוק ובין מטרותיו שהוגדרו באמנה בינו לבין ממשלת ישראל פיתוח היערות במדינת ישראל ושמירתם ולפי כך ניתן לפטור התקשרות ממכרז בהתאם לסעיף פטור הקיים בנושא סעיף 3 (7), כמו כן לאור מה שהוצג בדיון זה ובדיון הקודם (מורכבות העבודה, מומחיות קק"ל, שימור העצים וגידולם ונטיעתם המחודשת, העברת אתרי הנצחה וכו') ניתן לפטור את ההתקשרות ממכרז בשל נסיבותיו המיוחדות והנדירות של מקרה זה סעיף 3 (28) לתקנות חובת המכרזים.

### החלטת הוועדה

בהמשך למה שהוצג לוועדה בדיון היום ובדיון מיום 11.11.09 (וועדה 15/2009), השתכנעה הוועדה כי מדובר בעבודה מורכבת ומסובכת הדורשת מומחיות ורגישות רבה, אשר קק"ל הינה הגוף המקצועי בעל מירב הכלים והיכולת לביצועו.

הוועדה השתכנעה כי, בנסיבות העניין הצעת המחיר של קק"ל סבירה וכי בכל מקרה בו תבצע מקורות את העבודה שלא באמצעות קק"ל, יהיה בכך כדי להגדיל משמעותית את עלויות הביצוע, לסרבל ולסבך אותו ואולי אף לעכב את לוחות הזמנים.

בהתאם להסברים שניתנו לה הוועדה מאשרת מתן פטור ממכרז פומבי בהסתמך על סעיף 3 (7) ו-3 (28) לתקנות חובת המכרזים ומאשרת התקשרות עם קק"ל בסכום של 723,030 ₪ לשלב א' ו- 2,626,703.20 ₪ לשלב ב'.

הסכם יוכן בשיתוף עם הלשכה המשפטית, ובמסגרתו יינתן ביטוי מפורש לויתור קק"ל על פיצויים בגין אובדן יער.